

ÁRKOSY LILLA

A védjegyek bejelentésére és lajtmozdtatására vonatkozó eljárás jogi szabályok reformja

Bevezetés

Napjainkban egyre nagyobb mértékben előtérbe kerül a védjegyek használata. A védjegy az árjelzők csoportjába tartozik, mivel individualizál, az árjelzők legfontosabb fajtája. Ugyanakkor ezzel szoros kapcsolatban álló szerepe, hogy ne csak a megjelölt árura, hanem az azt gyártó vállalatra, a szolgáltatást nyújtó cégre is utaljon. A piaci gazdaságban résztvevő árúk típusai, fajtái rendkívül sokrétűek lettek, felszaporodtak a piacon a választható termékek, szolgáltatások száma, ezáltal pedig a védjegyek jelentősége is előtérbe került. Ugyanis a termék és a szolgáltatás beazonosításához, megkülönböztetéséhez elengedhetetlen bizonyos ábrák, megjelölések, szavak, betűk és színek védjegyként való alkalmazása.

Tagadhatatlan a szellemi alkotások felértékelődése napjainkra, amit rendkívül jól szemléltet az a tény is, hogy az egyes szellemi alkotások előszeretettel kerülnek alkalmazásra a piaci gazdaságban résztvevő vállalatok, gazdasági társaságok által, versenyelőnyük megőrzése érdekében.¹

Mindemellett a védjegy, mint az iparjogvédelem legjelentősebb szellemi alkotása a piaci gazdaságban rendkívül jelentős szerepet tölt be, hiszen megkülönböztető képessége révén segíti a fogyasztókat abban, hogy különbséget tegyen az érdeklődési körébe tartozó árúk, valamint szolgáltatások között. A védjegyek már az ókortól kezdődően azt a célt szolgálták, hogy a kereskedelmi forgalomban résztvevő árúkat megkülönböztesse egymástól, vagyis ez a társadalmi szükséglet, amely a védjegyek alkalmazását elősegítette már jóval korábban kialakult, megelőzve az erre vonatkozó jogszabályok kialakulását.²

A kínálat ma már olyan széleskörű a piacon, hogy a gyártóknak egyenesen rabul kell ejteniük a fogyasztót termékükkel, hogy az kerüljön kiválasztásra a vevő által.³ Tehát a védjegy a piaci gazdaság alappilléreinek is tekinthető, mivel megjelöli, azonosítja, illetve megkülönbözteti az adott árut vagy szolgáltatást a többi piaci gazdaságban szereplő árutól, szolgál-

¹ GÖRÖG Márta: *Szabályozási állandók és változók a know how/ üzleti titok védelme körében*. (kézirat), 1.

² VIDA Sándor: *Védjegy és vállalat*. Budapest, Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, 1982. 13.

³ SZALAI Péter: *A megkülönböztető képesség jelentése a védjegyjogban*. PhD értekezés, Győr, 2014. 5.

tatástól.⁴ Az ipar, a nemzetközi kereskedelem, a közlekedés rendkívül gyors fejlődése, a lendületes modernizáció tette lehetővé és persze elengedhetetlenné tette a védjegyek alkalmazását és a mai értelemben vett védjegy jog kialakulását.⁵ Ez a gyors fejlődés egyúttal a különböző szerszámok, háztartási, kertészeti, mezőgazdasági és egyéb ipari cikkek, termékek nagy mennyiségben történő gyártását is szükségessé tette, és ezeket a nagy tömegű árukat a különböző gyártók, cégek, szállítók a piacokon kínálták a fogyasztók számára.⁶ Azonban a fogyasztók segítség nélkül nem tudnak és nem is tudtak különbséget tenni a különféle gyártók között, így hamar érdekelték lettek abban a gyártók, hogy meghatározott megjelölésekkel: védjegyekkel jelöljék meg áruikat, elősegítve ezzel, hogy a fogyasztók meg tudják különböztetni a gyártó áruit a konkurens gyártó termékeitől.⁷ Emellett a piacokon népszerű árukról előszeretettel készítettek hamisítványokat, utánozatokat is; így a kereskedők e hamisítások megelőzése, illetve a megkülönböztetés elősegítése érdekében hozták létre a védjegy jogintézményét.

Ma már a védjegy jog egyik meghatározó kérdésköre, hogy a rendkívül hosszú jogfejlődés eredményeként létrejött védjegy jog hagyományos szabályozási struktúrája, rendelkezései, illetve az ezek alapján kialakult bírói gyakorlat képes-e rendezni a fentebb tárgyalt növekvő igényeket, vagy szükséges esetleg újabb anyagi és eljárásjogi rendelkezések meghozása az esetleges joghézagok kitöltésére, a bírói munka segítésére.

Tehát a védjegy árujelző és egyre inkább már vállalati jelző is, mivel nem csupán az adott terméket, illetve szolgáltatást minősíti, hanem az azokat kibocsájtó vállalatokat is. Hazánkban a *goodwill*-nek nincs magyar megfelelője, mégis legfőképp a vállalati jó hírnévvel, a fogyasztói értékítéletekkel azonosítható. Egy cég, vállalkozás jó hírneve azonban rengeteg dologtól függ, ide tartozhat tevékenységének, szolgáltatásainak valamint áru minőségének színvonala, a reklámozás minősége, az egyes termékeinek a külső megjelenése. Mindezek biztosítására, elősegítésére szolgálhatnak a védjegyek. Emellett rendkívül jelentős gazdasági szerepe van, mivel lehetővé teszi az egyes áruk, szolgáltatások megkülönböztetését, elkülönítését más vagy mások áruitól, szolgáltatásaitól. Ezen felül a védjegynek e megkülönböztető jellegének köszönhetően tudnak a fogyasztók, a piaci szereplők, versenytársak megfelelően tájékozódni, továbbá a védjegy hozza létre a köteleket az áru és az azt kibocsájtó vállalat vagy gyártó között.⁸ A valamely vállalkozás által használt védjegy sokszor az adott firma kereskedelmi stratégiájának olyan eszköze, amelyet a termék, szolgáltatás származásának, minőségének szavatolása mellett hirdetési, reklámozási célból vagy a fogyasztói társadalom bizalmának létrehozását célzó jó hírnév megszerzése végett használnak.⁹ A védjegyek kifejezik az adott áru vagy szolgáltatás minőségét, jelezve ezzel a gyártó munkájának minőségét is.

A fogyasztóknak és a védjegy jogosultnak egyaránt az a legfőbb érdeke, hogy azon termékek, szolgáltatások minél jobb minőségű termékek, illetve szolgáltatások legyenek, amelyekben a jogosult vállalkozás védjegye szerepel, vagy amelyeken az bármilyen módon fel van

⁴ SZALAI, 2014. 4.

⁵ TATTAY Levente: *Védjegyekről vállalkozóknak*. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest, 1995. 9.

⁶ Uo. 9.

⁷ Uo. 10.

⁸ BACHER Gusztáv: *A Védjegyfalomból eredő jogok és kötelezettségek*. In: Faludi Gábor – Lukács Péter (szerk.): *A védjegy törvény magyarázata*, HVG-Orac Lap és Könyvkiadó, Budapest, 2014. 193.

⁹ Uo. 194.

tüntetve.¹⁰ A védjegyek jelentőségének fokozódásának köszönhetően az anyagi jogi szabályozás mellett rendkívül nagy szerepe lett a védjegyek bejelentésére valamint lajstromoztatására vonatkozó eljárásjogi szabályoknak is, hiszen egyre több bejelentő szeretne védjegyet lajstromoztatni.

A védjegybejelentés általános eljárásjogi rendelkezéseinek módosításai a Párizsi Unió Egyezmény elfogadását követően

Hazánkban nagy jelentősége volt az 1908. évi XII. törvénynek, amely az 1907. október 8-án kötött kereskedelmi és forgalmi viszonyok szabályozásáról szóló állami szerződést iktatta törvénybe, ami jelentős változást hozott a védjegy jog területén, mivel e szerződés önrendelkezési jogot biztosított a magyar törvényhozás számára, tehát Magyarország védjegyügyekben önállóvá, vagyis Ausztriától függetlenné vált.¹¹ Majd 1909-től kezdve különböző nemzetközi egyezményekhez csatlakozott hazánk, többek között az ipari tulajdon oltalmáról szóló Párizsi Unió Egyezményhez és a Védjegyek Nemzetközi Lajstromozásáról szóló Madridi Megállapodáshoz, illetve ezt követően részesei lettünk az 1934. évi az áruk hamis vagy megtévesztő származási jelzésének megakadályozására létrejött Madridi Megállapodásnak, és az 1967. évi Nizzai Megállapodásnak is, amely az Áruk és Szolgáltatások Védjegy Lajstromozás Céljából történő Nemzetközi Osztályozásáról szólt.¹²

Az 1890. évi törvényt, ami közel nyolcvan évig funkcionált, módosította az 1913. évi XII. törvény is, majd az I. világháborút követően egyéb újításokat eszközölt az 1920. évi XXII. törvény, amelynek szabályai lehetőséget teremtettek az együttes védjegy oltalmára is.¹³ A legszélesebb körben kiterjedt, 1883-ban Párizsban elfogadott internacionális egyezmény a nemzetközi iparjogvédelmi kooperáció alapküldokumentuma, amelyet Magyarországon az 1970. évi 18. törvényrendelettel hirdettek ki, ami alapvetően keretjogszabály, viszont egyes rendelkezéseit.¹⁴ Hazánk védjegyjoga általában megfelelt a Párizsi Unió Egyezmény követelményeinek. A Párizsi Unió Egyezmény 1. cikkében körül írja az ipari tulajdon oltalmának tárgyait, mégpedig a gyári vagy kereskedelmi védjegyet és a szolgáltatási védjegyet egyaránt.¹⁵ Az Egyezmény legjelentősebb alapelve az egyenlő elbánás elve (*national treatment*), amely alapján a külföldiekkel szemben a belföldiekre vonatkozó egyenlő elbírálás elvének kell érvényesülnie, amelynek értelmében azokat a külföldieket, akik a Párizsi Unió valamely államának joghatósága alá tartoznak, az ipari tulajdon oltalmára vonatkozóan az unió valamennyi államában megilletik azon előnyök, amelyeket a meghatározott jogszabályok a belföldieknek nyújtanak.¹⁶ Ebből kifolyólag a külföldiek a belföldiekkel egyenlő oltalomban részesülnek és bármilyen jogsérelem bekövetkeztekor ugyanazon jogsegélyt alkalmazhatják, mint a belföldiek, tehát a nemzeti elbánás elve értelmében az iparjogvédelem és az azon belül elhelyezkedő védjegy jog területén az összes részes országnak ugyanolyan oltalmat kell biztosítania az unió hatálya alá tartozó külföldieknek, mint amilyet a belföldiek részére nyújt.¹⁷

¹⁰ Uo. 193.

¹¹ VIDA Sándor: A magyarországi védjegyoltalom története. *Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Szemle* 4 (2012) 56.

¹² *Tattay*, 1995. 11.

¹³ VIDA, 2012. 57.

¹⁴ <http://egyezmény.hu/10> (2015. 10. 26)

¹⁵ Uo.

¹⁶ Uo.

¹⁷ Uo.

Az Egyezmény az egyes oltalmi formákra irányadó rendelkezések alapvető egységesítését teremti meg és az uniós elsőbbség biztosításával lehetővé teszi a korábbi hazai iparjogvédelmi bejelentéssel szerzett előny megőrzését a Párizsi Uniós Egyezmény többi tagállamában is. Az egyezmény rendelkezik a védjegybejelentések uniós elsőbbségéről; szabályozza az egyes államokban bejelentett, lajstromozott védjegyek függetlenségét, továbbá a védjegyek függetlensége alóli kivételt: a *tellesse Quelle*-elvet, amely szerint a származási országban megfelelően lajstromozott védjegyet az unió többi államában úgy, ahogy van, lajstromozásra kötelesek elfogadni; mindemellett kitér az ún. közismert védjegyek fokozott oltalmára is.¹⁸

Ezeket követően megállapítja a felségjelzések védjegyként való lajstromozásának tilalmát is, valamint megköveteli a tagállamoktól, hogy az áru jellege, amelyre a védjegyet alkalmazzák, ne gátolja a lajstromozást; és rendelkezéseket tartalmaz az együttes védjegyekre vonatkozóan is.¹⁹

A védjegyekkel kapcsolatos perjogi szabályok reformja az 1969. évi IX. törvényt követően Hatályos védjegy törvényünk tartalmaz a védjegyek bejelentésére vonatkozó anyagi és eljárási szabályokat egyaránt: „A védjegy jogi oltalma (a továbbiakban: védjegyoltalom) azt illeti meg, aki a megjelölést az ebben a törvényben előírt eljárás útján lajstromoztatja.”²⁰ Tehát a törvényszöveg értelmében kizárólagosan csupán azt a személyt illeti meg a védelem, amely személy az általa védeni kívánt megjelölést lajstromoztatja e törvényben meghatározott feltételek betartása mellett.

Egyike az eljárási reformoknak, hogy míg az 1969. évi IX. törvény értelmében védjegybejelentést csupán gazdálkodó tevékenységet folytató, árutermelésre jogosult személy tehetett, ha az általuk folytatott tevékenységet engedélyezte az erre illetékes hatóság, addig az 1997. évi IX. törvény értelmében adott védjegyre oltalmat szerezhet bármely természetes és jogi személy, valamint jogi személyiség nélküli gazdasági társaság, függetlenül attól, hogy folytat-e gazdasági tevékenységet vagy sem.²¹ Tehát korábbi védjegy törvényünk alapján, védjegyre csupán a gazdasági társaságoknak, az állami vállalatoknak, a cégeknek, az ipari és a mezőgazdasági szövetkezeteknek, a kereskedőknek, és az egyéb gazdálkodó szervezeteknek lehetett, viszont ezen változtat az 1997. évi védjegy törvényünk.²²

Maga az eljárás a bejelentés Magyar Szabadalmi Hivatalhoz történő benyújtásával kezdődik,²³ amelynek tartalmaznia kell a bejelentő nevét és címét, természetesen a lajstromozni kívánt megjelölést, illetve az árujegyzéket.²⁴ Ha ezek nem találhatók meg a bejelentésben, akkor az érdemi vizsgálat nélkül elutasításra kerül a Hatóság által.

Korábbi védjegy törvényünk értelmében az Országos Találmányi Hivatal hatáskörébe tartozik a védjegyek lajstromozása: „Az Országos Találmányi Hivatal hatáskörébe tartoznak: a) a védjegy lajstromozása”.²⁵

¹⁸ Uo.

¹⁹ Uo.

²⁰ 1997. évi IX. tv. 9. § (1).

²¹ TATTAY, 1995. 50.

²² Uo. 50.

²³ 1997. évi IX. tv. 50. § (1).

²⁴ TATTAY, 50.

²⁵ 1969. évi IX. tv. 20. §.

Ezzel szemben újításnak tekinthető, hogy hatályos törvényünk már eltérően rendelkezik, vagyis a védjegyek lajstromozását már a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalának a hatáskörébe utalja: „A Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala hatáskörébe a következő védjegyügyek tartoznak: a védjegy lajstromozása.”²⁶

Ez azonban csak egy névváltoztatás, a Hivatal érdemi feladata, funkciói megmaradnak ugyanúgy. Hatályos törvényünk rendelkezik az eljárás megindításáról is, amely egy a Magyar Szabadalmi Hivatalhoz címzett bejelentéssel indítható: „A védjegy lajstromozására irányuló eljárás a Magyar Szabadalmi Hivatalhoz benyújtott bejelentéssel indul meg.”

A védjegyoltalom mindkét törvény értelmében a bejelentés napjától számított tíz évig tart. Azonban ez újabb tíz évvel meghosszabbítható. A védjegyoltalom a bejelentés napjára visszaható hatállyal keletkezik. Adott védjegybejelentés kizárólag csak egy védjegyre vonatkozhat, és nem többre.²⁷ Emellett az Igazságügy-miniszter 4/1970 (VII. 1.) IM számú rendelete szabályozza a bírósági eljárásokat védjegyügyekben, amely egységes szerkezetbe van foglalva az 1969. évi IX. törvénnyel.²⁸ A védjegy lajstromozási kérelem benyújtását követően a bejelentett védjegy alaki, majd érdemi vizsgálata következik, és végül az érdemi vizsgálat eredményétől függően következik a védjegy lajstromozása és meghirdetése.²⁹ Természetesen a védjegyek bejelentésének valamint lajstromozásának meghatározott költségei vannak, vagyis bizonyos igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetnie a bejelentőnek: „Védjegyügyben költségmentesség nem engedélyezhető. Az e törvényben szabályozott díjfizetési kötelezettségeken túlmenően védjegyügyben külön jogszabályban meghatározott mértékű igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni – a külön jogszabályban megállapított részletes szabályok szerint – a következő kérelmekért is:

- a) a módosítási, a határidő-hosszabbítási és az igazolási kérelemért;
- b) a jogutódlás és a használati engedély tárgyában a tudomásulvételre irányuló kérelemért, a jelzalogjog tárgyában az alapításra irányuló kérelemért.”³⁰

Hazánkban 1976-ban kiadott magyar nyelv történeti-etimológiai szótárban (amely egy 1887-es védjegyfogalomra épül) is definiálásra kerül, hogy mi minősül védjegynek: „az áru valódiságát bizonyító, törvényesen védett jel.”³¹

Ma már bárhol a világon, így Magyarországon is csak kimegyünk az utcára és védjegyek sokasága tárul szemünk elé, ami tükrözi azt, hogy napjainkra rendkívül megnőtt a védjegyek szerepe, a piacgazdaságban és a mindennapokban egyaránt.³²

A védjegyek aktualitását bizonyítja az is, hogy számtalan vállalkozás, gazdálkodó cég, munkáltató alkalmaz védjegyeket, mivel rájöttek, hogy az egyes gazdálkodó szervezetek arculatának kialakításában nagy szerepe lehet a védjegyeknek.³³

A személyek védelmére vonatkozó polgári jogi szabályok és a szerzői jogi, illetve iparjogvédelmi oltalmi tárgyak oltalmára vonatkozó speciális rendelkezések között többirányú összefüggés is van: többek között kapcsolat van a névhez való személyiségi jog valamint az

²⁶ 1997. évi IX. tv. 37. §.

²⁷ TATTAY, 50.

²⁸ Uo. 88.

²⁹ <http://www.mie.org.hu/jogszab/6909.html> (2015. 11. 02)

³⁰ 1997. évi IX. tv. 46/C. § (1) (2).

³¹ Kiss Lajos (szerk.): *A magyar nyelv történeti-etimológiai szótára*. 3. Ö-ZS, Budapest, 1976. 110.

³² TATTAY, 1995. 12.

³³ Uo. 13.

alkotói minőséghez való jog között, illetve a jó hírű védjegyeket biztosító oltalom a jó hírnévhez való jog egyik este.³⁴

A gazdasági liberalizálódás eredményeként a védjegyek jelentőségének előtérbe kerülésekor a védjegyjogilag (illetve versenyjogilag) tiltott magatartások és az ebből kifolyólag indított perek száma is jelentősen megnőtt hazánkban és ezt követően felmerült annak a veszélye, hogy a jogosulatlan utánzatok kikerülnek nemzetközi piacokra is.³⁵ És amely jogelenes magatartás sérti a védjegy kizárólagos használatát.

Hasonlóságot mutat a napjainkban alkalmazandó rendelkezésekkel, hogy az adott védjegy kizárólagosságának használatát, valamint az ehhez való jogot a kereskedelmi és ipari kamaránál belajstromozással lehet biztosítani, amely belajstromoztatott védjegyekről a szabadalmi bíróság központi lajstromot (nyilvántartás céljából) is vezet. Napjainkban is szükséges a lajstromozása a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalánál az adott védjegynek.³⁶ Ma a Védjegy törvény tartalmazza a védjegyekre vonatkozó rendelkezéseket és háttérjogszabályként a Ptk. alkalmazandó.³⁷ A szabadalmi szemlélettel már találkozunk a találmányi kizárólagossághoz kapcsolódó privilégiumlevelek³⁸ vagy törvényi rendelkezések vizsgálata esetén.³⁹ Az oltalom ebben az időszakban privilégiumlevél képében nyilvánult meg.⁴⁰ Ezek kiadása az uralkodó diszkrecionális jogköre volt.⁴¹ Így csak onnantól kezdve lehet a szabadalmi hatóságok szervezetéről beszélni, amikortól ez a diszkrecionalitás objektív feltételeken alapuló alanyi joggá formálódott.⁴²

Szintén azonosságot mutat a megkülönböztetésre való alkalmasság, mint a lajstromozás alapfeltétele. Azonban ez a megkülönböztető képesség, mint a védjegy legfontosabb funkciójának az alapja, nem mondható egzaktnak, konkrétanak, mivel a differens megjelölések egymástól eltérő mértékben alkalmasak az általuk megjelölt produktumok megkülönböztetésére.⁴³ Mindezek alapján megállapítható, hogy az egyes védjegyek hatékonysága különböző: vannak hatékonyabb védjegyek és kevésbé hatékonyak. Az adott megjelölés lajstromozásához viszont elegendő a megkülönböztető képesség megléte, annak minimális foka.⁴⁴ Eltérő szavakkal, de azonos tartalommal volt szabályozva már ekkor is a védjegy. És már ebben az időszakban felismerték és el is ismerték azok fontosságát a tőkés piacokon, ugyanis a védjegyek már ebben az időszakban is a fogyasztási cikkek esetében a sikeres bel- és külkereskedelmi tevékenység kellékei.⁴⁵ Amit rendkívül jól szemléltet, hogy a semleges, nem védjegyzett termékekkel csupán jóval alacsonyabb piaci eredményt és piaci árat lehet produ-

³⁴ Lontai Endre – Faludi Gábor – Gyertyánfy Péter – Vékás Gusztáv: *Magyar polgári jog*. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest, 2012. 10.

³⁵ VIDA Sándor: Bírósági gyakorlat az NSZK-ban: fogyasztói vélemény-kutatás védjegy és versenyügyekben. *Külkereskedés* 34. évf., 12 (1990) 117.

³⁶ SZLADITS Károly: *A magyar magánjog vázlatja*, Grill Károly Kiadó, Budapest, 1933. 368.

³⁷ Uo. 368.

³⁸ Az első kizárólagosságot biztosító privilégiumlevelet Bartolomeo Verde kapta 1332-ben, amelyet további velencei privilégiumok követtek, valamint e gyakorlatnak az összegzése volt az 1474-es velencei dekrétum, ami az első szabadalmi jogra irányuló normatív rendelkezés.

³⁹ Papp László: *Rendes bíróság – különbíróság. A szabadalmi jogszolgáltatás megszervezésének elméleti kérdései a századfordulón*. (<http://www.szttnh.gov.hu/hu/szerzoi-jogi-szemle/szemle-2016-03>)

⁴⁰ Uo. 3.

⁴¹ Uo. 3.

⁴² Uo. 3.

⁴³ SZALAI, 2014. 312.

⁴⁴ Uo. 2014. 312.

⁴⁵ VIDA Sándor: A védjegy jelentősége a demokratikus piacokon. *Külkereskedés* 2. évf., 9 (1958) 18.

kálni.⁴⁶ A XX. században az idő múlásával mind a társadalmi, mind a gazdasági termelés lendületes fejlődésnek indult, illetve emellett rendkívüli módon kiszélesedett az áru csereforgalom hazai és nemzetközi szinten egyaránt.⁴⁷ És az egyes tőkés piacokon résztvevő gazdasági szereplők elkezdtek különböző megjelöléseket védjegyként alkalmazni, márkákat létrehozni és népszerűsíteni, ugyanis mind a védjegyek, mind az egyes márkák a fogyasztói társadalom tagjainak, a vevők a megszerzése a funkciója, egyfajta állandó márkaminőség fenntartása mellett.⁴⁸ Ez az új helyzet szükségessé tette e terület szabályozásának kialakulását, rendezését, így szépen lassan létrejött a szellemi alkotások joga, azon belül pedig önállóan a iparjogvédelem és a szerzői jogokkal kapcsolatos rendelkezések összessége.

Az iparjogvédelem a szellemi alkotások jogán belüli egyedülálló garanciális védelmi eszközöket és rendkívül különleges oltalmi formákat tartalmazó tárgykör, a szerzői joggal egyetemben.⁴⁹

Az 1890. évi II. törvény helyébe lépő védjegyről szóló 1969. évi IX. törvény hatályban marad jelenleg a védjegyekre alkalmazandó, vagyis az 1997. évi IX. törvényünk hatályba lépéséig.⁵⁰ E törvény elrendelte a védjegyek oltalomképességének ellenőrzését, létrehozta a szolgáltatási védjegy jogintézményét, és felállította a védjegyek fórumrendszerét.⁵¹

A korszerűsítések, illetve módosítások eredményeként kialakult hatályos szabályozás – az 1997. évi IX. törvény értelmében – a védjegyoltalom tárgya a megkülönböztetésre alkalmas megjelölés lehet: „Védjegyoltalomban részesülhet minden grafikailag ábrázolható megjelölés, amely alkalmas arra, hogy valamely árut vagy szolgáltatást megkülönböztessen más áruitól vagy szolgáltatásaitól.”⁵²

E törvényi fogalomba az a megjelölés illik bele, amely eleget tud tenni e törvény által meghatározott definíció fogalmi elemeinek. Rendkívül fontos, és talán a védjegy fő funkcióját meghatározó fogalmi elem a megkülönböztető képesség megléte. Hiszen e nélkül nem beszélhetünk védjegyekről.

A védjegy törvényben meghatározott fogalma egységesnek mondható. Az évek során kifejlődő védjegyfogalom teljes körűen meghatározza, hogy mely megjelölések lehetnek védjegyoltalom tárgyai, mely feltételek fennállása esetén.

Az eljáráshoz kapcsolódó igazgatási szolgáltatási díjak

Természetesen a védjegyek bejelentésének valamint lajstromozásának meghatározott költségei vannak, vagyis bizonyos igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetnie a bejelentőnek.⁵³ A

⁴⁶ Uo. 18.

⁴⁷ BOGNÁR Istvánné: A „márka” és a „védjegy” fogalma. *Külkereskedelem* 11. évf., 1-12. 8. (1967) 239.

⁴⁸ BAKOS Gábor: A márka és a védjegy jelentősége. *Külkereskedelem* 11. évf., 1-12. 8. (1967) 241.

⁴⁹ CSÉCSY György: *A szellemi alkotások joga*. Novotni Kiadó, Miskolc, 2002. 71.

⁵⁰ TATTAY Levente: *A szellemi alkotások joga*. Szent István Társulat, Budapest, 2009. 22.

⁵¹ TATTAY, 1995. 11.

⁵² 1997. évi IX. tv. 1 § (1).

⁵³ 1997. évi IX. tv. 46/C. § (1) Védjegyügyben költségmentesség nem engedélyezhető.

(2) Az e törvényben szabályozott díjfizetési kötelezettségeken túlmenően védjegyügyben külön jogszabályban meghatározott mértékű igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni - a külön jogszabályban megállapított részletes szabályok szerint - a következő kérelmekért is:

a) a módosítási, a határidő-hosszabbítási és az igazolási kérelemért;

b) a jogutódlás és a használati engedély tárgyában a tudomásulvételre irányuló kérelemért, a jelzalogiog tárgyában az alapításra irányuló kérelemért.

nemzeti védjegybejelentések díja 15.000 Forint, amely összeg áruosztályonként 5.000 Forinttal növekszik.⁵⁴ Költségmentesség nem is engedélyezhető védjegyüggekben.

Amennyiben azonban a védjegyoltalom visszamenőleges hatállyal megszűnik a védjegyjogosult által felvett díjnak csak azt a részét lehet visszakövetelni, amelyet a védjegy használatából származó gazdasági előnyök nem fedeztek.⁵⁵

Összegzés

Manapság a védjegy vált a vállalkozások által legkedveltebb szellemi tulajdoni formává. Ez nagyrészt annak köszönhető, hogy a védjegyeknek jelentős mértékű árbevétel növelő hatása is van, amelynek értelmében a védjegyek hatékony jövedelemnövelő tényezők.⁵⁶ A fogyasztók többsége a gépjárművek, háztartási gépek, és egyéb termékek vásárlásakor az adott termékkel kapcsolatos védjegy szerint keresik az általuk vásárolni kívánt terméket és amennyiben valamely termék védjegy nélkül kerül értékesítésre azt a fogyasztók rendkívül bizalmatlanul kezelik, főleg tartós fogyasztási cikkek tekintetében.⁵⁷ Megállapítható az is, hogy a védjegyeknek nem csak árbevétel növelő hatása van, de a védjegy nélkül történő árusítás egyenesen bevételecsökkentő hatású is a piacgazdasági szereplők körében, valamint a védjegy kiválóan alkalmas a piacon lévő konkurens szervezetek visszaszorítására is.⁵⁸ A védjegyek árbevétel növelő hatását több jelenség is közvetlenül bizonyítja. Egyik ilyen értéknövelő hatást bizonyító tény, hogy valamely ismert védjegy által megjelölt áruért jóval több pénzt lehet kérni, sokkal magasabb áron lehet ezeket értékesíteni, és mindemellett számos egyéb tény is rámutat arra, hogy a védjegyek mennyire meghatározóak a fogyasztók számára egy termék kiválasztásakor.⁵⁹ Ez a tény pedig arra enged következtetni, hogy a védjegyek árbevétel növelő hatása a fogyasztó által az adott védjegybe vetett elkötelezettségen, bizalmon és a védjegy, illetve a fogyasztó közötti hosszú távú kapcsolaton alapul, hiszen a fogyasztó a meghatározott védjeggyel ellátott jobb minőségű termékeket választja inkább, attól függetlenül, hogy az drágább, mint a többi termék, amelyeken az adott védjegy nem szerepel.⁶⁰ Tehát kijelenthetjük, hogy a fogyasztók az általuk már ismert és esetleg kedvelt védjegyeket választják, azokat keresik a piacon. A védjegyek értéke a különböző működő cégek, gazdasági szervezetek által forgalomba bocsájtott áruai esetén határozható meg, ami nagyban függ attól is, hogy milyen széles körű a védjegy ismertsége.⁶¹

Egy védjegy rendkívül sok dolgot elárul, jellemzi az általa megjelölt terméket és az azt gyártó vállalkozást, céget egyaránt, így felerősödött a védjegyekkel kapcsolatos eljárásoknak, valamint az ezekre vonatkozó szabályoknak, azok reformjának a jelentősége is.

⁵⁴ TATTAY, 1995. 62.

⁵⁵ 1997. évi IX. tv. 36. §.

⁵⁶ TATTAY, 1995. 14.

⁵⁷ Uo. 14.

⁵⁸ Uo. 14.

⁵⁹ Uo. 14.

⁶⁰ Uo. 14.

⁶¹ Uo. 15.

LILLA ÁRKOSY

Reform of Rules and Procedures for the Declaration of Marks

(Summary)

A Company's reputation depends on lot of things, for example the activity level, the quality of goods and services, advertising the quality of certain products from the appearance. Trademarks can help in this. In addition, because of the mark distinctive character can be informed consumers, operators, according to competitors, and creates a bond between the trade mark of the goods and the issuer company or manufacturer. Trademarks can express the particular product or service quality, indicating the quality of the work of production. Consumers can easily make a difference between the products or services. Due to the escalating importance of the trademarks the procedural rules are also very important.